

numismatisk rapport 146

Meddelelser fra Dansk Numismatisk Forening

Et uheld i prægestuen i Altona
Noget om forkortelser
Numismatisk sensation udeblev

September 2020

Må vi se din samling?

Vi søger mønter, medaljer og penge-
sedler til vores kommende auktioner.

Få en vurdering af vores specialister nu
– det er helt gratis og uforpligtende.

bruun-rasmussen.dk

numismatisk rapport

Meddelelser fra Dansk Numismatisk Forening

Ansvarshavende:

Formand i Dansk Numismatisk Forening
Preben Nielsen
Gallionsvej 12. 2.th.
DK-1437 København K
Tlf. 20 20 78 16

Annoncer:

Birger Bentsen
brevbud@numismatik.dk
Tlf. 55 77 19 66

Grafisk ansvarlig:

Torben Hansen
num-rap@numismatik.dk

Tryk: Dystan & Rosenberg

Annoncepriser (excl. moms og evt. repro):

Side 2, 4 eller Bagsiden kr. 1.600
Helside $\frac{1}{1}$ (126 x 188 mm): kr. 1.400
Halvside $\frac{1}{2}$ (126 x 92 mm): kr. 800
Kvartside $\frac{1}{4}$ (126 x 43 mm): kr. 500

Copyright:

Gengivelse og kopiering af signerede artikler eller dele deraf er kun tilladt med forfatterens skriftlige tilladelse. Omtale og korte uddrag af artikler og meddelelser er tilladt med kildeangivelser.

Næste nummer: Medio oktober 2020

Deadline for bestilte annoncer:

20. september 2020

ISSN 0105-8126

Indhold

Frank Pedersen

Et uheld i prægestuen i Altona
- en mønthistorisk kuriositet 5

Forholdsregler ved DNFs
medlemsmøder 7

Anders Hærck

Noget om forkortelser 9

Opfordring til medlemmerne: opdater
oplysninger vedr. e-mail og mobil-tlf. 17

Jens Skovly

Brødre støbte rollespilstege
Numismatisk sensation udeblev ... 18

Stampes Numismatiske Univers ... 23

Mogens Hammargren Christensen
1937 - 2020 26

Dansk Numismatisk Forening
- Ordinær generalforsamling 29

Foreningsmøder i DNF 30

Bestyrelsen i DNF 31

**Dansk Numismatisk
Forenings møder:**

Bethesda

Rømersgade 17, 1362 Kbh K, Israels Plads

Se mere side 30 og 31

numismatik.dk

Auktion - så er det os!

Takket være vort enorme kundegrundlag så har de sidste auktioner givet os rekordpriser for bl.a. mønter, sedler og gode filatelistiske objekter.

Kontakt os for gratis værdivurdering.

SKANFIL
Danmarkas

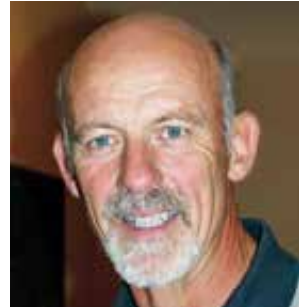
www.skanfil.dk Skanfil Århus: 41 99 02 99 / arhus@skanfil.no //
Skanfil Fredensborg: 46 56 38 57 / niels@skanfil.no

Et uheld i prægestuen i Altona

- en mønthistorisk kuriositet

En observant møntsamler præsenterede mig for nylig for en mønt, fig. 1, der i mønthistorisk perspektiv placerer sig helt i toppen af de mange kuriositeter blandt 1771-skillingerne. Mønten tilhører varianttype "Altona 5A",² der blev udmøntet i Altona i månederne omkring årsskiftet 1782/1783 i en meget travl periode med igangværende prægninger af i alt 4,8 mio. mønter.³

Af Frank Pedersen¹

Forsidestemplet

Mønten er tydeligvis præget med såkaldte "sammentrykkede stempler",⁴ hvilket afsløres af, at der på dens forside er rester af to (spejlvendte) bogstaver fra bagsideteksten, henholdsvis N (fra SKILLING) og M (fra K M), fig. 2.

Møntens bulede overflade fortæller tillige, at dens stempel har været udsat for adskilligt flere skader end de to nævnte, og der afsløres nogle interessante detaljer om arbejdet i prægestuen den dag, da mønten kom til verden.

Der skete det, at da prægeren, Nils Lund,⁵ blev opmærksom på det beskadigede stempel, forsøgte man, formentlig Møntens smed, at fjerne skaderne ved at slibe stemplet. Derved opstod der en del hulninger i stemplets overflade, som medførte, at de efterfølgende mønter fik en meget ujævn (bulet) overflade.

Bagsidestemplet

Møntens bagsidestempel fik tilsyneladende kun mindre skader, og kun en enkelt er synlig på mønten, fig. 3. Midt

Fig. 1. 1-skilling 1771 præget med "sammentrykkede stempler"

Fig. 2. Forsidestemplet kraftigt beskadiget af bagsidestemplet

Fig. 3. Bagsidestemplet svagt beskadiget af forsidestemplet

mellem KM og 1771 anes konturerne af et "V", der stammer fra den nederste del af forsidestemplet, hvor C'erne i monogrammet krydser hinanden. Møntens noget ridsede overflade på dens øvre del kan muligvis tolkes som værende et resultat af slibning.

Stemplerne før sammentrykningen

Mønten i fig. 4⁶ er præget med det samme stempelpar som mønten ovenfor, men på et tidspunkt før stemplerne blev udsat for den kraftige sammentrykning. Mønten afslører, at stemplerne også tidligere havde været udsat for sammentrykning, dog dengang med noget mindre slagkraft. På forsiden ses en lille del af bagsidestemplets M (fra K M) placeret samme sted ved 7-tallet som M'et ved den senere sammentrykning.

Opgavernes prioritering

Det hører med til beretningen om disse uheld, at de fortæller noget om møntstedets prioritering af opgaverne. Hvis kvaliteten af mønternes præg havde haft første prioritet, ville præger Lund selv sagt have kasseret de beskadigede stempler og rekvireret nye, men i de aktuelle tilfælde valgte han tydeligvis at prioritere økonomi (sparede stempler) frem for kvalitet, og mon ikke en sådan vurdering var møntmesterens stående ordre til ham, når der skulle præges kobberskillinger.

Afslutningsvis kan det oplyses, at der ved en undersøgelse af over tusind stempler til 1771-skillinger⁷ er fundet i alt 10 forsidestempler og 8 bagsidestempler med synlige sammentryknings-skader.⁸ Bag dette forholdsvis lille antal gemmer sig sandsynligvis langt flere, som imidlertid ikke umiddelbart har kunnet erkendes. Det kræver nemlig

Fig. 4. Forsidestemplet svagt beskadiget af bagsidestemplet

mønter af god bevaringskvalitet at afsløre den type skader, og har sammentrykningerne tilmed været ganske svage, vil de kun være synlige på mønter af allerhøjeste kvalitet. Det kan meget vel tænkes, at sammentryknings-uheld er forekommet langt oftere, end man måske umiddelbart forestiller sig.

1. Tak til Jakob Rye og Eivind Lotsberg for nyttig udveksling af synspunkter om emnet, og til førstnævnte for tilsendte fotografier.
2. Eivind Lotsberg, hjemmeside "1771skilling.com" med illustreret dokumentation af 924 forskellige stempelkoblinger (okt. 2019).
3. Frank Pedersen, *Christian den VII's mønter, 1766-1808/1812*, Dansk Numismatisk Forening 2017, side 163-164.
4. For- og bagsidestemplerne er blevet beskadiget som følge af at blive presset mod hinanden i prægemaskinen på et tidspunkt, hvor der ikke har været placeret en møntblanket mellem dem. Derved har stemplerne så at sige præget (beskadiget) hinanden med det modstående stempels tekst mv. Peter Flensborg, *Numismatisk Leksikon*, Dansk Numismatisk Forening 1996.
5. Nils Rasmussen Lund, *fastansat præger ved Mønten i Altona pr. 1. januar 1782*. Rigsarkivet, Finansskattedirektionen, Assignationskontoret, Dansk Norske afdeling, *Indkomne sager til møntjournalen 1771-1847*, 15. marts 1782, j.nr. 17.
6. Eivind Lotsberg, hjemmeside "1771skilling.com" (se note 2), mønt nr. AO502/A502.
7. Forfatteren, upubliceret undersøgelse.
8. Se tre eksempler på "sammentrykkede stempler" side 130-131 i Frank Pedersen, *Christian den VII's mønter, 1766-1808/1812*, Dansk Numismatisk Forening 2017.

Forholdsregler ved DNFs medlemsmøder så længe covid-19 tiltagene består:

- Ingen møder op, hvis man føler sig den mindste smule sløj.
- Alle vasker hænder eller bruger håndsprit straks efter ankomst til lokalerne.
- Noter dit navn på den fremlagte mødeliste.
- Vis hensyn og hold afstand ved eftersynet. Find en ny plads, når du er færdig med eftersynet. (De fleste mønter er vist på numismatik.dk)
- Begræns køen ved afregningen efter auktionen og hold afstand.
- Der serveres ikke kaffe ved mødet. Medbring evt. selv drikkevarer (der må ikke nydes alkohol)
- Bliver man testet positiv for Corona mindre end 14 dage efter mødet, skal formanden (eller et andet bestyrelsesmedlem) orienteres omgående, så vi kan varsle de øvrige deltagere ved mødet.

Indlevering til næste Auktion

Alfa Numismatics søger til auktion numismatisk materiale.

Alfa Numismatics tilbyder

- Fordelagtige indleveringsvilkår
- International promovring
- Professionel fotografering
- Grundige beskrivelser

Auktion 1

Magnus den Gode, Lund. Penning

Sicily, Entella, Punic issue. Tetradrachm

Kontakt os for at høre nærmere

Se mere på
www.Alfa-Numismatics.dk

www.Alfa-Numismatics.dk • info@Alfa-Numismatics.dk • Tlf.: +45 20633605

Bygballe Coins

Køb – Salg – Vurdering

Danske mønter, medaljer og numismatisk litteratur

www.bygballecoins.com

Roskilde Mønt- & Frimærkehandel ApS

Se vores webshop på:

www.roskildeonline.com

Algade 28 • 4000 Roskilde • Tlf. 4636 7419 • Fax 4636 7418

roskildefrimont@hotmail.com

Noget om forkortelser

Indledning

Da jeg blev ansat i Forsvaret, fik jeg en stor udfordring i at forstå et væld af forkortelser. Alt havde sin forkortelse, og det var et sandt helvede at finde ud af, hvad en skrivelse indeholdt. Jeg troede i min naivitet, at der kun fandtes simple og let forståelige forkortelser som DSB (Det Sinker Bare), men verden var og er – i særdeleshed med inførelsen af informationsteknologi – anderledes.

Jeg var altså blevet lidt forberedt på forkortelsernes vigtighed, inden jeg begyndte på at samle mønter. Her kom mit kendskab til forkortelser til stor nytte, idet omskriften på mønterne som regel består af en lang række forkortelser som f.eks. på 3 Skilling Lybsk 1641 (Hede 176A - Sieg 170.2 - Fig. 1), hvor der læses: 'CHRISTI 4 D G D N V G Q R', hvilket 'selvfølgelig' er en kort form af 'CHRISTIANUS 4 DEI GRATIA DANLÆ NORVEGLÆ VANDALORUM GOTHORUM QUE REX'.

Og hele denne smøre er der jo ikke plads til på den lille mønt. Oversættelsen af indskriften lyder: 'Christian 4. af guds nåde Danmarks, Norges, Vandalernes og Gothernes konge'. Det afsluttende latinske ord 'QUE' står for en sammenbinding af emner i en liste og er således også en form for forkortelse. Som vist i oversættelsen bruger vi på nutidsdansk en kommasætning og et afsluttende 'og' ved opremsning af en liste af emner. Det latinske ord 'QUE' har, som en af sine betydninger, den samme funktion og er således en erstatning for 'og' mellem de enkelte emner (her lande og folkeslag) i listen.

Værre bliver det på en anden 3 Skilling Lybsk fra 1642 (Hede 4A - Sieg 163 - Fig. 2), hvor der læses: 'FRID D G A E EP BR E VE' og fortsættelse på bagsiden 'C H H N D S H S D C O E D 1642'.

Med lidt hjælp fra en Speciedaler (Hede 1 - Sieg 167 - Fig. 3), hvor der står 'FRIDERICUS D G ARCH & EPISC BREM & VERDEN' og videre 'C HALB HÆ NOR D SLE HOLS STO DIT C O E D' finder vi ud af, at der står noget i retning af 'FRIDERICUS DEI GRATIA ARCHEPISC BREMEN ET VERDEN COADJUTOR HALBERSTADT HÆRES NORVEGLÆ DUX SLESVIG HOLSTEN STORMARN DITMARSKEN COMTE OLDENBURG ET DELMENHORST'.

Af Anders Hærck

Figur 1

Figur 2

Figur 3

Figur 4

Tegnet 'E' er en såkaldt ligatur dannet ved sammenskrivning af bogstaverne 'ET'. Ser vi på tegnet på mønten (Figur 4) er sammenskrivningen af de to bogstaver rimelig tydelig.

I Schous oversigt er 'E'-tegnet, som kendes i forkortelsessammenhæng (Capelli), angivet, og som det vil fremgå af behandlingen nedenfor, er denne brug af tegnet/ligaturen 'E' ikke urimelig. Oversættelsen af titlerne er som følger: HÆRES = arving, DUX = hertug og COMTE = greve.

Figur 5

Det lille tegn 'E' er jo nogenlunde almindelig kendt som det lille ord 'og'. Mindre kendt er det i egenskaben 'E' midt i et ord (se nedenfor). Jeg tror ikke alle, som har fået nævnte 3 Skilling Lybsk i hånden har forstået den næsten uendelige række af ét-bogstav forkortelser.

'ET'-ligaturen

Inden vi går til tal-forkortelserne, som sådan set blot er et specialtilfælde af forkortelser med særlige tegn, vil vi se på en hyppigt anvendt forkortelse. Det blev lige nævnt, at 'E' er forkortelse for ordet 'og'. Her må vi lige standse op et øjeblik, da denne tolkning ikke er helt rigtig – det er kun rigtigt på dansk i den normale sammenhæng.

I nedennævnte 'anden henvisning' til latinske forkortelser (Cappelli) fremgår det, at tegnet 'E' kan bruges i flere sammenhænge (Afsnit 3.7 hos Cappelli), hvoraf én af dem er erstatning af bogstaverne 'ET'. Denne erstatning harmonerer fint med, at 'E' i virkeligheden er en vi-

dereudvikling af ligaturen, som ses i Figur 4, og da der ikke er tvivl om, at tegnet på mønten skal opfattes som et sammenskrivet 'ET', må vi se på, hvordan møntteksten skal fortolkes. På latin repræsenterer det lille ord 'ET' det samme som 'og' på dansk, og da forkortelsen af de to bogstaver 'ET' er lovlig som selvstændigt ord (dette er ikke normalt for disse latinske to-bogstav forkortelser), er tegnet 'E' i nutiden blevet anerkendt som symbol for det ord, som på dansk repræsenteres af 'og'. En anden erstatning af 'E' er blot et 'E' (se igen Cappelli afsnit 3.7). Dette forekommer mærkeligt, da der jo så ikke er tale om forkortelse. Det er i denne form vi skal fortolke ordet 'ARCH^EEPISC' på speciedaleren.

Til bekræftelse af dette kan det nævnes, at stavemåden 'ARCHEEPISC' (note 1) er dokumenteret i anden sammenhæng ved afbildning af Johann-Philippus (Figur. 5), som jeg i øvrigt ikke kender noget til. På afbildningens tekst ser det ud som om, de to 'E'-er ikke er helt ens. Det første 'E' er skrevet som et 'I' med den til 'E'-et hørende vandrette streg midt på 'I'-ets stamme. Ligaturen på speciedaleren nævnt ovenfor skal måske indikere noget sådant. I denne forbindelse kan det nævnes, at en variant af Bremen – Verden 3 Skilling Lybsk, som har portræt inden for perleringen, i indskriften har 'ARCHIEP' (se Figur.6).

Det må yderligere konstateres, at hvis ligaturen for 'ET' på speciedaleren opfattes som et selvstændigt ord, bliver der skabt overensstemmelse mellem forkortelserne på den først nævnte Bremen-Verden 3 Skilling Lybsk 1642 (Figur 2) og den nævnte speciedaler, idet vi på denne 3 Skilling Lybsk ser 'E'-forkortelser på de steder, hvor der på speciedaleren er brugt ligaturen for 'ET'. Der bliver så et sprogligt problem idet oversættelsen kommer til at lyde 'ÆRKE OG BISKOP', hvor vi normalt bare skriver 'ærkebiskop'.

Vi kender også forstavelen 'ærke-' i andre sammenhænge bl.a. fra ærke-englen Gabriel. Oprindeligt har forstavelse 'ærke-' måske været et selvstændigt ord for 'DEN HØJESTE', og oversættelsen af møntteksten skal måske fortolkes som 'DEN HØJESTE OG BISKOP'.

'ET'-ligaturen i anden sammenhæng på nogle norske mønter

På norsk speciemønt fra Christian IV er det hovedregelen, at 'ET'-ligaturen optræder i forsidens indskrift (Figur 7). Ligaturen her må have samme funktion som omtalt under

Figur 6

Figur 7

Figur 8

Figur 9

‘QUE’ ovenfor – altså et sammenbindende ‘og’ for opremsningen af lande og folkeslag. Som nævnt er det hovedregelen, at denne ‘ET’-ligatur er til stede, men den er fraværende på de første speciedalere (se Figur 8). På de mindre mønter (brøkdeler af speciedaler) er ligaturen mig bekendt altid til stede (jfr. Schou).

Den sjældne og ældste type speciedaler med ‘Den vilde løve’ (Thesen - Nr. 27A) har mig bekendt aldrig ligaturen på forsiden. Mønter med den ‘almindelige løve’ (Thesen - Nr. 27B) findes imidlertid både med og uden ligatur på forsiden. Mønter med valsprog ‘REGNA FIRMAT PIETAS’ er altid med ligatur, og dette gælder specielt også for de tidlige stempler, som først er anvendt uden valsproget, men som senere har fået valsproget tilføjet (Thesen - Nr. 28B).

Ud fra dette kan det konkluderes, at det virkelig er på de ældste mønter, at ligaturen savnes. Denne markante betydning af fravær/tilstedeværelse af ligaturen bør efter min mening afspejles i en katalogisering af de norske Christian IV speciedalere. Gunnar Thesens Nr. 27B bør opsplittes, så Nr. 27B kun omfatter mønter uden ligatur, og en ny Nr. 27C indeholder så den mere sjældne form med ligatur, men altså stadig med den almindelige løve og uden valsprog.

Forkortelser med små tal

Nu kommer vi så til det egentlige formål med denne lille artikel. I min store artikel om Christian IV’s navnetræk (Harck) er der et afsnit om ‘Det lille 9-tal’. Jeg beskriver flere eksempler, der klart viser, at det lille 9-tal er en forkortelse for ‘US’ i slutningen af et ord f.eks. ‘CHRISTIAN9’ (Fig. 9) i stedet for ‘CHRISTIANUS’.

På daværende tidspunkt, var min erkendelse på det forkortelsesmæssige endnu mangelfuld (hvilket den sikkert stadig er), og jeg skrev, at grunden til forkortelsen med det lille 9-tal

er uklar. I dag har jeg med venners hjælp fået to litteraturhenvisninger, der beskriver denne forkortelse af 'US' med et 9-tal.

Den første henvisning (Kongsdal Jensen) fik jeg fra Michael K. Jacobsen i Sorø. Her skrives:

'Karakteristisk for tekster fra middelalderen er de mange forkortelser. Man brugte pergament til at skrive på, og det var dyrt; desuden tog det tid at prente teksterne. For at spare både tid og penge, gjorde man derfor udstrakt brug af forkortelser for ofte brugte ord og orddele. Et af de mest brugte tegn var tegnet 9, der stod for endelsen US'.

Der er således ikke noget mærkeligt i, at denne forkortelse dukker op på mønter, hvor pladsen klart er begrænset.

Den anden henvisning (Adriano Cappelli) fik jeg af Kasper G. Andersson i Roskilde. Her skrives (Afsnit 3.2 og 3.3 på side 14-15):

'The second symbol, which bears a strong resemblance to the arabic numeral 9, and sometimes, especially in Gothic hands, to the inverted letter C, is one of the oldest abbreviation symbols. It is to be found in the examples collected by Valerius Probus, and in the Tironian notes, always with the meaning of 'con' or 'cum'. It was very popular in the Middle Ages, and many words beginning with this symbol have been collected in the Lexicon under the letter 'C'. This is one of the few symbols that is invariably written on the same line as the other letters, never above or below. Frequently it stands alone, but is also used in conjunction with abbreviation signs or superscript letters.'

og videre:

'The third symbol can resemble the preceding one, but often it has instead the form of an outsize comma. Whatever the form, it almost always can be recognized by its distinctive position, since with only rare exceptions it is written above the line and at the end of a word. Generally it stands for the ending '-us'; but it can also be used for 'os', '-is', or simply 's'.'

Det fremgår her, at der på mønterne nok er lidt sammenblanding af to symboler, som ligner hinanden meget. I eksemplerne med det tredje symbol, som er vist hos Cappelli, er dette klart et 9-tal og ikke et komma. I eksemplerne er det imidlertid til forskel fra det andet symbol altid hævet op til et superscript, hvilket også er fremhævet i beskrivelsen. På mønterne er det lille 9-tal imidlertid placeret som et almindeligt tegn på niveau med bogstaverne og er således af type identisk med det andet symbol fra citatet. Nu må det siges, at det på mønterne vil være vanskeligt at lave et superscript, hvorfor det med positionen måske ikke skal tillægges større vægt.

Figur 10

Figur 11

De to henvisninger giver alt i alt et klart billede af, at et 9-tal er brugt som forkortelse for endelsen 'US' – oprindeligt fra latin og senere vidt udbredt i Frankrig. På mønter er jeg opmærksom på følgende anvendelser af det lille 9-tal som forkortelse for endelsen 'US'.

1. CHRISTIAN9 (Eks. Christin 4 - Hede 17 - Sieg 140 - Fig. 9)
2. DUCAT9 (Eks. Christian 4 - Hede 153B - Sieg 189.2 - Fig. 10)
3. FRIDERIC9 (Eks. Frederik 3 - Hede 125 - Sieg 5 - Fig. 11)
4. DOMIN9 (Eks. Frederik 3 - Hede 129 - Sieg 1 - Fig. 12)

Ud over det lille 9-tal har jeg kun kendskab til én yderligere talforkortelse på danske mønter. Det drejer sig om et 3-tal, og denne forkortelse er langt mere sjælden end det ovenfor nævnte 9-tal. På enkelte Christian 5. mønter (Hede 3 - Sieg 118 - Fig. 13 og varianter samt Hede 65 - Sieg 62 - Fig. 14) ser vi i forbindelse med kongens titler et lille 'q', hvortil der er knyttet et lille 3-tal. Dette minder sådan set meget om forholdet med det lille 9-tal. Hos Capelli er denne forkortelse nævnt i afsnit 4.22 på side 20, og som det kunne forventes, er der tale om en forkortelse for 'que'. Det lille 3-tal erstatter bogstaverne 'UE'. Jeg har kun kendskab til denne erstatning af 'UE' med et lille 3-tal på de nævnte mønter.

Diskussion

Det er oplagt, at der i mønternes indskrift er behov for forkortelser, og det mest almindelige er, at man starter med ordets begyndelse og så blot stopper et sted. Som vi har set, er det særdeles hyppigt med blot et enkelt bogstav for hvert ord. Dette kræver unægtelig noget viden om, hvad der skal stå på mønten, og her er det selvsagt en stor hjælp med eventuelle våbenskjolde.

Figur 12

Figur 13

Figur 14

De beskrevne forkortelser med specialtegn er straks mere subtile og er for en ikke sagkyndig en ret stor udfordring. Jeg håber, at mine studieresultater vil være til glæde for nogle møntsamlere, selvom det er ret sjældent forekommende med disse forkortelser med specialtegn. Jeg vil godt afslutningsvis komme med nogle tanker omkring talforkortelsernes optræden på mønterne.

I det af mig kendte materiale optræder det lille 9-tal i tre klart adskilte møntgrupper og må således være 'opfundet' mindst tre gange i den danske mønthistorie. Første gang det optræder er i 1608 og 1611, hvor forekomsten i 1608 er besynderlig, idet mønten er så nært beslægtet med ungersk gylden 1611 (se Harck 2005). Her i denne første møntgruppe er der kun tale om, at det lille 9-tal optræder på nogle enkelte guld-mønter, og alle tre typer findes uden 9-tals-forkortelsen. Det ligner således et forsøg, som ikke har vakt glæde hos kongen, hvorfor 9-tals-forkortelsen meget hurtigt forsvinder.

Noget ganske tilsvarende gør sig gældende for Glückstadt-dukaten fra 1646 med DUCAT9 (Schou nr. 6 - Fig. 10). Her kan det meget vel tænkes, at der decideret er tale om en prøvemønt, idet forsidestemplet er det samme, som også er anvendt til nogle hebræerdukater 1645 (Schou nr 8) og 1646 (Schou nr. 4). Dette forsidestempel afviger markant fra de øvrige forside-stempler til hebræer-dukaterne og er måske i virkeligheden kasseret til anvendelse på disse hebræer-dukater, men man har anvendt det til en prøvemønt med DUCAT9 (se note 2). Det kan således ikke udelukkes, at mønten med DUCAT9 er fremstillet som en prøvemønt, der ikke er blevet accepteret. Yderligere dukater fra 1646 (Schou nr. 5) er så lavet med forbillede i Simon Timpfs dukater fra 1640 og 1642, idet både forside og bagside her har stor lighed Simon Timpfs mønter – specielt er forkortelsen med det lille 9-tal ikke anvendt.

De to første introduktioner af det lille 9-tal, som altså er under Christian IV, ser ikke ud til at have haft succes. Anderledes ser det ud med den tredje introduktion. Meget markant er det, at samtlige Københavnske skillingsmønter (incl. Hvid og Søsling) fra de første år af Frederik III's regeringstid har forkortelse med et lille 9-tal – enten FRIDERIC9 eller DOMIN9. Desuden optræder det lille 9-tal i DOMIN9 også på en dukat og på en kronetype. Da møntmesteren er den samme som i Christian IV's tid (H. Køhler), må denne meget markante indførelse af 9-tals-forkortelsen være forårsaget af en ordre fra øverste sted, og øverste sted er på dette tidspunkt uden tvivl chefen for møntvæsenet – Corfitz Ulfeldt.

Vi har set, at forkortelsen med det lille 9-tal havde stor udbredelse i Frankrig (jf. Kongsdal Jensen), og da Corfitz Ulfeldt vides at have sværmet særdeles meget for det franske, giver dette god mening, og det er yderligere påfaldende, at 9-tals forkortelsen forsvinder ret hurtigt efter Corfitz Ulfeldts fald i 1651.

I 1653 ser vi det sidste stempel med det lille 9-tal. Dette er brugt til en sjælden 2 Skilling (Hede 130A - Sieg 16.1), som på grund af det lille 9-tal må anses for at være den tidligste fra 1653. Ud over dette er der genbrug af gamle stempler til en (prøve)dukat 1653 (Hede 9 - Sieg 110) og nogle Én-Skillinge i 1655 (Hede 131 - Sieg 8.2 og 8.3 - Schou 77 og 82). Den tredje introduktion af det lille 9-tal kan altså med stor sandsynlighed tilskrives Corfitz Ulfeldt, og den meget påfaldende indførelse straks efter tronskiftet taler måske om, at Christian IV har nægtet, at lade svigersønnen Ulfeldt indføre det lille 9-tal. De tidligere forsøg, der dog med garanti ikke kan henføres til Ulfeldt, er jo, som vi har set, blevet afvist meget hurtigt. Noget tyder altså på, at Christian IV ikke har brudt sig om denne forkortelse.

Med hensyn til den meget sparsomme optræden af 3-tals-forkortelsen under Christian V kan dette måske også have forbindelse til det franske. Christian V sværmede efter sin

Note 1. I datamaterialet, som ligger bag den viste figur, er stavemåden med det dobbelte 'E' realiseret, idet figuren er fundet ved søgning på ordet 'ARCHEEPISC'.

Note 2. En anden mulighed er, at dette forsidestempel i virkeligheden er fremstillet til mønten med DUCAT9, men efter at være blevet kasseret i denne sammenhæng er forsøgt anvendt til hebræermønter. Der findes som nævnt hebræermønter med dette stempel fra både 1645 og 1646. Ifølge Aagaard er disse mønter slået med samme forsidestempel og to forskellige bagsidestempler. Bagsidestemplet fra 1646 er imidlertid rettet fra 1645, og det er således et spørgsmål, om ikke der er tale om nogle hebræermønter, som blot er fremstillet til internt brug (prøver), nu da man stod med et kasseret forsidestempel fra mønten med DUCAT9.

dannelsesrejse som kronprins en del for det franske og specielt Ludvig XIV. Forekomsterne af 3-tals-forkortelsen er imidlertid to engangs foreteelser i 1673 og 1675, hvorfor en større påvirkning ikke er sket, og det kan således være mere tilfældigt betonet.

Ups

Ja, her ved afslutningen af mine redegørelser for forkortelser, bliver jeg gjort opmærksom på en misforståelse. Som nævnt i indledningen havde jeg altid troet, at jeg havde styr på forkortelsen DSB. Efter en irettesættelse må jeg korrigere dette og pænt skrive, at DSB normalt er forkortelse for 'Danske Stats-Baner'. Nå – skaden er ikke stor, da de to tolkninger af forkortelsen stort set er identiske.

Litteratur

- Cappelli A. (1982): *The elements of abbreviation in medieval paleography*. University of Kansas
- Harck A. (2005): Variationen i Christian IVs navnetræk og andre lignende variationer. *Numismatisk Rapport* 83.
- Hede H. (1964): *Danmarks og Norges mønter*. Dansk Numismatisk Forening.
- Kongsdal Jensen O. (1996): Den franske ortografi. *Museum Tusculanum*.
- Schou H.H. (1926): *Beskrivelse af danske og norske mønter 1448-1923*. København.
- Sieg (2018): *Siegs Møntkatalog*
- Thesen G. (2015): *Norges mynter i dansketiden*. Oslo Myntgalleri.
- Aagaard S. (1999): Beskrivelse af Christian IV's hebræermønter 1644 -1648. *Numismatisk Rapport* 62.
-

Opfordring til medlemmerne om at opdatere oplysninger vedr. e-mail og mobil-tlf.

I disse tider, hvor bestyrelsen ofte må træffe hurtige beslutninger, er det vigtigt, at vi kan kommunikere tiltag og ændringer til medlemmerne pr. e-mail eller SMS.

Bestyrelsen opfordrer derfor alle, der har en e-mail-adresse, om at sende den til kassereren (vi har en del e-mail-adresser som er udgået!).

Eller, hvis du ikke har en e-mail, send et mobil-telefonnummer, så vi kan kontakte dig via SMS.

Kasserer Henning I. Larsen:

e-mail: kasserer@numismatik.dk – mobil-tlf.: +45 25 33 71 42

Bestyrelsen

Brødre støbte rollespilstegn

Numismatisk sensation udeblev

Af Jens Skovly

En dag i det sene efterår 2018 gjorde en ihærdig, lokal detektormand et fund, som ledte tankerne mod en numismatisk sensation. Lad det straks være slået fast: Sensationen udeblev.

Årsagen var fundet af tre primitive, men stort set ensartede "mønter" eller rettere tegn, som dog havde forskellig vægt i størrelsesorden mellem 19,4 g og 20,7 g. Diameteren er cirka 22 mm, og tykkelsen cirka 4 mm. Fundet blev gjort efter signal fra metaldetoren i et mindre skovområde, Kirkeskoven kaldet, midt i Vordingborg by cirka 30 cm nede i jorden.

På forsiden ses ordet **PERIKUM** skrevet over et tårn, mens **RIGS1MARK** står at læse på stykkets bagsiden.

Forslagene om møntens fremkomst og anvendelse har været mange. Det, der viste sig at være det rigtige, kom under en uformel snak i Dansk Numismatisk Forenings medalje-franktion, hvor en deltager måske i nærmest opgivenhed sagde, at "mønten er noget fra et rollespil". På det tidspunkt anede han vist ikke, at han havde fuldstændig ret i sin spådom. Men det havde han.

Det viste sig, at to brødre med base i netop Vordingborg i årene fra efteråret 2014 og til oktober 2018 stod bag et månedligt rollespil, hvor op mod 120-140 børn og unge pr. spilledag mødtes i gåsetårnsbyens Kirkeskoven for at dyste i 'De Vestlige Riger'.

"Det har vist sig, at rollespil er en fantastisk måde at udvikle børns forskellige kompetencer indenfor læring, fysisk udfoldelse, socialt samvær og identitetsdannelse", fortæller en af de lokale rollespilsstiftere, Sebastian Myte.

I rollespilslandet Perikum udkom blot en mønt. Den er støbt i tin. Perikums møntfod var rigsmark.
Foto: TJH

Støbte 300 mønter

“Landet hed Perikum, og møntfoden hed rigsmark. Vi støbte selv mønterne i tin i 2005, og jeg vil anslå, at vi fremstillede op mod 300 af disse mønter. De var en del af selve spillet, af legen. Der blev af sikkerhedsmæssige årsager som en del af rollespillet gravet en del rigsmark ned i Kirkeskoven, og det vil derfor fortsat være muligt at lokalisere en god del af mønterne i dets undergrund”, fortæller en af brødrene, Sebastian Myte, som fandt det ligetil at kalde landet for Perikum og møntfoden for rigsmark, idet det var netop de to navne, der kom frem på brødrenes indre skærm efter tinnets tur i støbeprocessen.

Støbeprocessen havde de to brødre i øvrigt lånt sig frem til. Støbeprocessens oprindelse fortaber sig.

Efterhånden svandt beholdningen af nævnte tintegn ind, og brødrene fandt det lettere at købe “mønter” i pap til rollespillet fremfor at støbe flere selv.

I slutningen af 2018 var rollespillene blevet for omfattende i forhold til brødrenes andre gøremål, hvorfor de solgte konceptet og dets op mod 200 forskellige dragter og øvrigt udstyr til kolleger i Sønderborg.

Der, i det sønderjyske, anvendes i øvrigt ikke tid på at støbe egne rollespilsmønter. Der indkøbes derimod større mængder udgæede danske en- og to-ører til spillene.

Pengene kan hurtigt skifte ejermænd i rollespil. Her er det kassierer Jacob S. Mæng og næstformand Benjamin T. Madsen fra rollespilgruppen Fenris-Holstebro som hygger sig lidt på “kroen”.

Foto: Tina Siig · fenris-holstebro.dk

Stampes Numismagiske Univers

Af Niels Stampe

1 unze mønt med illustrationer af guldklump (nugget).

AUSTRALIEN har også oplevet guldfeber, både i 1850'erne og i nutiden. Der er/har bare ikke været så megen opmærksomhed her som der var om Californiens goldrush. I Australien begyndte guldfundene og feberen allerede i begyndelsen af 1800-tallet. Fundene blev i lang tid hemmeligholdte. Først da en avis i 1850 skrev, at der var fundet guld i et område, strømmede der på ingen tid 10.000 lykkejægere til. Nogle blev styrtende rige.

Den største eksisterende guldklump, 27,3 kg, blev fundet i 1980. Den kan i dag ses på et kasino i Las Vegas. Meget guld sad sammen med kvarts, som var hårdt at frigøre. Blandt de lettere fund hører et på ca. 225 kg, som er fundet på jordens overflade. Andre arbejdede så meget under jorden, at de blev syge.

En dag var en guldgraver på en bar, hvor han ville give en omgang til alle, mens han samtidig fortalte, hvor han havde fundet guld. Omgående forsvandt alle drikkebrødrene! Hvad havde han ellers ventet?

Der kunne fortælles mange flere historier, men lad os slutte her. Man skulle have en licens for at få tilladelse til at finde eller grave guld. Da der var mange som kun fandt lidt eller intet, gjorde de oprør mod myndighederne, som mødte talstærkt op med både politi og hæren med adskillige dræbte og sårede til følge.

I øvrigt blev mest guld fundet i de tørreste og mest øde områder i Australien. Ja, godt gættet, der er ikke tal på, hvor mange, som i deres jagt efter guld er døde af tørst, men det er mange. I dag er Australien en af verdens største guldproducenter, hvad vi ved selvsyn kan erfare med alle de 1 unze mønter med illustrationer af berømte guldklumper eller kænguruer, der bliver kastet ud på verdensmarkedet.

BERLIN. Nu er der faldet dom over tre af de fire anklagede i tyveriet i Bode Museum af den 100 kg tunge Maple Leaf guldmønt. Tre af dem er medlemmer af en berygtet arabisk familie. En blev frikendt, men to fik hver 4 år og fem måneder i fængsel. Sikkerhedsvagten skal 3

år og 4 måneder på vand og brød. Alle var under 20 år på gerningstidspunktet. Sagen har været tre år undervejs, fordi den arabiske familie er hovedrig og i stand til at hyre de bedste advokater.

Sagen har medført to dilemmaer: Det kan åbenbart betale sig at stjæle for 30 mio. kr., gemme dem til man bliver lukket ud igen efter 'forholdsvis kort tid' og derefter leve i luksus. Det andet dilemma er, hvem skal nu erstatte tyveriet? Ejeren af den stjålne guldmønt vil jo have hele værdien erstattet. Museet har ikke pengene, og forsikringsselskabet påpeger, at trods indbruddet var på tredje sal, så var sikkerhedssystemerne ikke optimale. Så nu venter der nok endnu en kamp i retten.

Det, der fældede tyvene, var, at der blev fundet guldræster med identisk legering hos de anholdte, en handelsmand med glasrester fra vinduet, hvor den tunge mønt blev hevet ud, samt at vagten var spottet på den eneste alarm, som ikke fungerede på tidspunktet. Der er intet spor af mønten, som menes omsmeltet.

100-kilo "guldmønten"

ANDREW Jackson var USA's syvende præsident fra 1829-37. Han var folkets mand og medstifter af det demokratiske parti. Som gammel soldat fra USA-krige havde han ry for at være 'hård som træ'. Lige som Trump havde han et iltet temperament, når han blev provokeret. Han fik gennemført, at alle de oprindelige indbyggere – indianerne – blev drevet ud af Syden.

Han førte også 'krig' mod banker. Da der var spekulationer i jord og landområder, fik han gennemført, at køberne skulle betale kontant, hvad der resulterede i, at alle sølv- og guldmønter forsvandt ned i folks gemmer. Så var der kun en- og halve cent-stykker tilbage. Men totalt i omløb var der højst et par stykker til hver indbygger, og fra 1830-44 blev der fra US Mint kun lavet 43 mio. små kobbermønter – én til hver indbygger! Det resulterede i hårde tider med mangel på mønter.

Fabrikanter var ikke sene til at udnytte situationen og lavede mange forskelligt udseende tokens med satire eller politiske kampagner, som blev solgt til butikker og handelsfolk – 1000 stykker for 6 dollar. De lettede selvfølgelig omsætningen, men efterhånden som der kom nok officielle mønter i omløb, og så kunne disse såkaldte 'hard times tokens' ikke indfris. Ingen ville kendes ved

Hard times token 1833

Relativitetsteoriens fader, Albert Einstein, viser sin tunge.

dem. Selv om der burde være mange af dem tilbage, så er de ikke så ligetil at finde, og adskillige af dem har samlerværdi plus en historisk værdi.

SCHWEIZ gør krav på at have lavet verdens mindste guldmønt. Den er kun 2,96 mm, og der følger et specielt forstørrelsesglas med til de 999 eksemplarer, som er præget. Vægten er $\frac{1}{500}$ af en unze, og pålydende er sat til $\frac{1}{4}$ franc. På forsiden ses årstallet 2020 og et portræt af Albert Einstein, som rækker tunge.

I 1978 luftede nu hedengangne Mønt-Avisen tanken om en særlig mindemønt, hvor overskuddet skulle gå til bekæmpelse af arbejdsløsheden. Ligeledes var forslagsstilleren inde på en 50 kr.-mønt med aktuelle emner med et oplag på 50.000 stk. Daværende finansminister Knud Heinesen påpegede, at man i Danmark fortrinsvis markerede kongehuset og nationale begivenheder. Forslaget blev ikke til noget.

CHICAGO Worlds Fair blev 2019 afholdt af America Numismatic Association 13.-17. august med bl.a. møntanstalter fra otte lande og godt 8000 publikummer (almen publikum 3579 styks, ANA egne medl. 3271, mønt- og andre stadeholdere 1216, organisation 118 personer. Tja, det giver i gennemsnit kun 6-7 personer til hver handler. Ved siden af var der møder, auktioner, undervisning m.m. Alligevel udtrykkes der tilfredshed over hele linjen, for børsen besøges også af storsamlere og -handlere langvejs fra.

ENGLAND. På en online auktion var en 50 pence mønt 2016, der markerede 950 års-dagen for Slaget ved Hastings udbudt til 1.500 eng. pund. Der indløb i alt 41 bud. Højeste bus lød på svimlende 63.000 pund. Mønten er såmænd ganske almindelig, for der er lavet næsten 7 mio. eksemplarer. Se, det var noget, som gav genlyd i den engelske presse.

Desværre melder historien ikke, om vinderen virkelig betalte den høje sum. På den anden side var der 40 andre bydere, som var heldige ikke at 'vinde' mønten. Det må være corona-epidemien, som har fået en del velhavende begyndere i numismatikken til at reagere på en god handel. M-e-e-n, pas på! Det er altid klogt at

50 pence 2016. Slaget ved Hastings 1066.

gøre sit hjemmearbejde og ikke købe noget – især noget så dyrt - som man ingen forstand har på . . .

NIUE er en lille selvstændig ø i Stillehavet under New Zealand. Her står styret bag udgivelsen af en 1 unze sølvmønt med pålydende af 2 NZ dollar. Forsiden viser Kermit fra Disney's populære Muppet show. Han er afbilledet med sin kæde og halskrave og med andre af hans ansigtsudtryk i sort/hvid i baggrunden. Oplag 10.000 stk.

Hvem kender ikke Kermit?

HVAD GØR EN mønt sjælden? Det har dr. Allan Walker fra auktionshuset Nomos i Schweiz et klart bud på. Han påpeger, at der f.eks. under både Alexander den Store, Cæsar og Tiberius blev slået enorme mængder af guldmonter, som senere herskere lod omsmelte. Selv om der er 'mange' af disse guldmonter, der har overlevet til i dag – de fleste i høje kvaliteter - så er efterspørgslen bare så stor, at de er uden for den almindelige samlers rækkevidde.

Anderledes forholder det sig med kobbermonter. Nogen er selvfølgelig sjældne. Da deres metalværdi var ringe kunne de cirkulere i flere hundrede år, indtil de var helt eller delvis fladslidte. Tabte man en sådan mønt, så var det ikke umagen værd at finde den. Netop derfor er det en sjældenhed at finde en antik kobbermønt i exceptionel kvalitet eller bare 1+ – og derfor kan selv en antik kobbermønt også blive virkelig dyr.

CORONA-KRISEN får måske følger for både børser og møntauktioner. Da krisen brød ud i begyndelsen af året, frygtede de store auktionshuse, at kunderne ville blive væk og salgspriserne på objekterne ville, om ikke styrtedukke, så blive solgt til markant lavere priser. Hvad skete der?

Selv om kunderne ikke mødte op til eftersyn og auktion, så var de stadig sultne efter 'nye' mønter. Nu havde de god tid hjemme i stuerne til på nettet at studere detaljer på mønter og medaljer.

Auktionshusene melder om overraskende høje priser. I stedet for et dyk, så er priserne bare blevet højere, for kunderne, som ville være sikre på at erhverve deres favorit-mønter, når de nu ikke kunne være til stede ved auktionen og lure modstanderne af, bød måske højere end hvis de havde været til stede ved auktionen.

**MØNT
BØRS
2020**

**AFLYST I ÅR
[COVID-19]**

Selv DNFs netauktioner ser i min optik ud til at være afviklet med gode priser. Senere, når krisen forhåbentlig snart er overstået, bliver det spændende at se, om samlernes større interesse for netauktioner går ud over de mange børser, som vi samlere jo elsker at mødes til. Disse børser har kun en fremtid, hvis vi samlere også køber mønter hos de stadeholdere, som ofrer både tid og penge på at stille op. Det er jo deres levevej.

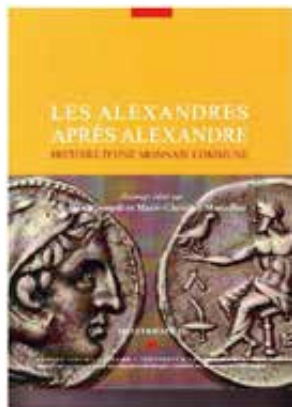
DE FLESTE samlere er sikkert klar over, at en troy ounce er 31,10 gram, som er gængs i mange investeringsmønter. Men hvor mange er klar over, at en engelsk ounce er 28.34 gram?

USA. Heritage havde to auktioner i januar 2020 omhandlende mønter fra både USA, antikken og øvrige lande i fremragende kvaliteter. Omsætning svimlende næsten 69 mio. dollar.

α

Alfa Numismatics – Et nyt online auktionsfirma har set dagens lys i Danmark. Alfa Numismatics vil rette fokus på bedre mønter og sedler og vil prøve at tage kampen op mod “store” etablerede auktionshuse

Auktionerne bliver afholdt på en gennemprøvet online auktionsplatform med kunder over hele verden med en målsætning på 4-6 auktioner om året med omkring 300 lots pr gang. Første auktion er online i starten af september

Les alexandres après Alexandre: histoire d'une monnaie commune

By Sophia Kremydi, Marie-Christine Marcellesi (eds.). Meletemata Series, No. 81. Festschrift. In honour and memory of Georges le Rider.

Athens: National Hellenic Research Foundation, 2019 (released March 2020). Soft cover, 28 cm, 464 pp., ill.; net weight 1.650 gr. Contains eight papers in English and six papers in French. ISBN: 978-960- 9538-96-1.

Advokat Axel Ernsts og Frøken Alfrida Ernsts Legat til fremme af numismatisk forskning i Danmark

Resultatopgørelse for tiden 1. april 2019– 31. marts 2020

Indtægter	kr.
Renter, bankkonti	1
Renter, obligationer	2.660
Renter, investeringsfondsbeviser	<u>11.633</u>
	<u>14.294</u>
Udgifter	
Legater	12.000
Omkostninger	<u>14.404</u>
	26.404
Årets resultat	-12.110
der disponeres således:	
Bunden egenkap. $\frac{1}{10}$ af renteindtægter	1.429
Disponibel egenkapital	<u>-13.539</u>
	-12.110

Preben Nielsen | Michael Andersen

Legatet har i regnskabsperioden uddelt 5.000 kroner. Støtten er givet til trykomkostninger.

Balance pr. 31. marts 2020

AKTIVER	KR.
Obligationer	1.149
Investeringsforenings beviser	1.057.970
Bankindestående	9.136
Mellemregning disponible aktier	355.255
Bundne aktiver	<u>1.423.510</u>
Indeholdt udbytteskat	0
Aktier	15.120
Obligationer	60.693
Bankindestående	338.404
Mellemregning bundne aktiver	-355.255
Disponible aktiver	<u>58.960</u>
Aktiver i alt	<u>1.482.472</u>

PASSIVER

Bunden fondskapital.	
Saldo pr. 1.4.2019	1.422.081
Overført af årets resultat	<u>1.429</u>
	<u>1.423.510</u>

Disponibel fondskapital

Overført resultat pr. 1.4.2019	31.374
Kursregulering, køb/salg af obligationer	0
Overført af årets resultat	<u>-13.539</u>
	17.835

Fondskapital i alt

Hensættelser

Hensættelser til senere uddeling	0
Hensættelser i alt	0

Gæld

Skyldige omkostninger	13.000
Bevilligede ej udbetalte legater	<u>28.127</u>

Gæld i alt

	<u>41.127</u>
--	---------------

Passiver i alt

	<u>1.482.472</u>
--	-------------------------

Mogens Hammargren Christensen

*** 7. juni 1937 – † 13. marts 2020**

*Mogens Hammargren Christensen
fotograferet af TJH i 2008.*

Mogens Hammargren Christensen indtrådte i Dansk Numismatisk Forenings bestyrelse som suppleant med ansvaret for kontingentopkrævningen. Mogens havde i årene forinden deltaget i den gruppe medlemmer, der med stort engagement efter Leo Hansens død færdiggjorde værket Danmarks Officielle Pengesedler. Mogens var også aktivt engageret i den kreds, der stod for ajourføringen af Siegs Seddelkatalog.

Pengesedler var Mogens' store interesseområde og foruden de danske sedler, faldt hans øjne på de afrikanske sedler fra Zaïre, hvor udstedelserne på grund af den kraftige inflation kom med jævne mellemrum.

Foruden numismatikken, havde Mogens interesse og passion for slægtsforskning, og hans arkivbesøg førte til artikler om arkivsager med numismatisk interesse. Mogens havde et sommerhus på Sejerø og hans begejstring for øen, medførte at han erhvervede "den gamle dyrlægebolig". Huset skulle dog renoveres, og han brugte mange timer på dette projekt, samtidig med at han fotograferede motiver fra øen, og udgav en serie postkort fra Sejerø.

Mogens blev optaget som medlem i Numismatisk Forening 19. september 1979. Med i Dansk Numismatisk Forenings bestyrelse – Kontingentkasserer 1987-1995. Tildelt DNF's æresmedalje.

Samlerområder: Pengesedler fra Danmark (især Heilmann serien) og pengesedler fra Zaïre. Samlingen er siden afhændet hos Bruun Rasmussen.

Mogens Hammargren Christensen er omtalt i NR 1987 nr. 2 side 73 og NR 1997 side 95-96, 60 år.

Artikler

"Pengeombytningen som den stod i Politiken". NR 1991, nr. 1 side 15, nr. 2 side 71, nr. 3 side 128, samt 1992 nr. 1 side 19, nr. 2 side 80, nr. 3 side 125.

"Inflationen i Afrika". NR 37, 1993 nr.2 side 75

"Gerhard Heilmann". NR 45, 1995 nr. 3 side 110 ff (første artikel i NR med farveillustrationer)

"Zaïres pengesedler". NR 47, 1996 nr. 1 side 7

"Medlemmer 1996". NR 49, 1996 nr. 3 side 135

“Zaires Endeligt”. NR 63, 2000 side 17

“Pengeseddel forfalskningssag fra Kolding 1919”. NR 70, 2001 side 7,
NR 72, 2002 side 17, NR 73, 2002 side 9

“En underlig Politisag fra 1908”. NR 106, 2010 side 13

Anmeldelser

Danmarks Papir Penge, Del IV. NR 51, 1997 side 25

Siegs Seddelkatalog. NR 54, 1997 side 260

Nordisk Seddelpris Årbog. NR 55, 1998 side 33

Siegs Seddelkatalog 2001. NR 67, 2001 side 25

Standard Catalog of World Paper Money. NR 71, 2002 side 34

Standard Catalog of World Paper Money, Modern. NR 79, 2004 side 24

Siegs Seddelkatalog Danmark. NR 124, 2015 side 28

Ny bog under udgivelse

*Karsten Kold skriver om
“Kongelig Hofmedaillør”
Anton Meybusch’ produktion
og ansættelsesforhold i
Stockholm, Paris, København,
England og Tyskland.
320 sider – flot og rigt
illustreret.*

**Udkommer
i efteråret**

**DANSK
NUMISMATISK
FORENING**

MØNT BØRS 2020

AFLYST I ÅR
[COVID-19]

Arrangeret af Dansk Numismatisk Forening

**Copenhagen
Coin Fair**
cphcoinfair.dk

Dansk Numismatisk Forening

Ordinær generalforsamling

I henhold til foreningens vedtægter §7
indkaldes hermed til ordinær generalforsamling

Onsdag 28. oktober 2020, kl. 19.00
Bethesda · Rømersgade 17 · Israels Plads
1362 København K

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning.
3. Kassereren fremlægger revideret regnskab.
4. Indkomne forslag.
5. Fastsættelse af kontingent 2021 – 2022.
6. Valg til Bestyrelsen. På valg er Henning I. Larsen,
Torben J. Hansen og Michael Wagner Christiansen
7. Valg af revisorer; Henrik Jensen og Kim Simonsen.
8. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være formanden i hænde senest én måned inden generalforsamlingen

Der arrangeres IKKE spisning.

DANSK NUMISMATISK FORENING

Medlemsmøder

Medlemsmøderne med auktioner afholdes onsdage i:

Bethesda

Rømersgade 17, 1362 Kbh K

Auktionseftersyn kl. 18.15 - 19.00

Auktion kl. 19.15

Onsdag 23. september

Auktion 561

Preben Nielsen: Velkommen til en ny DNF-sæson samt "DNF 2020 – Covid-19 følger"

Onsdag 14. Oktober

Auktion 562

Else Rasmussen: Danske medaljer fra år 2000 og til vore dage

Onsdag 28. Oktober

Generalforsamling kl 19.00

Auktion 563.

Bemærk: Ingen spising.

Onsdag 18. november

Auktion 564

Onsdag 16. december

Auktion 565

Fraktionsmøder

Fraktionsmøderne afholdes i foreningens bibliotek:

**Sønder Boulevard 65, Stuen
København V**

MEDALJER

Mandag 21. september kl. 18 - 20:

Medaljer med tilknytn. til Den Kgl. Mønt

Mandag 16. november kl. 18 - 20:

Bertel Thorvaldsen

Deltagelse i spising kl. 17.30

– tilmelding til Preben Nielsen.

PENGESEDLER

Første tirsdag i måneden kl. 19

1. September Bulgarien

6. Oktober Egypten

3. November USA

ANTIK & MIDDELALDER

Onsdag 21. oktober:

Tag til Judæa med Peter Preuss.

Onsdag 10. december:

Lidt Glöck og medbragte mønter.

Formand**Preben Nielsen**

20 20 78 16

formand@numismatik.dk

Næstformand**John Lind**

20 70 85 78 - til kl. 21.00

webmaster@numismatik.dk

Bestyrelsesmedlem**René Villadsen**

40 56 89 06

nyhedsbrev@numismatik.dk

Kasserer**Henning Ingemann Larsen**

25 33 71 42

kasserer@numismatik.dk

Bankkonto: Den Danske Bank

Reg: 1551 Konto: 3517 556300

MoibillPay: 94 27 50.**Provinsrepræsentant****Birger Bentsen**

20 27 42 73

brevbud@numismatik.dk

Sekretær**Lars Christensen**

sekretaer@numismatik.dk

Bestyrelsesmedlem**Mads Smedman**

40 36 16 84

Bestyrelsesmedlem**Torben Juul Hansen**

32 97 43 93

num-rap@numismatik.dk

Bestyrelsesmedlem**Michael Wagner Christiansen**

60 52 34 81

DNF-kalenderen**September**

- 1. Tirsdag Seddel-fraktionen – SB65
- 21. Mandag Medaljemøde SB65
- 23. Onsdag Bethesda, Rømersgade 17.
Auktion 561

Oktober

- 6. Tirsdag Seddel-fraktionen – SB65
- 14. Onsdag Bethesda, Rømersgade 17.
Auktion 562
- 28. Onsdag Bethesda, Rømersgade 17.
Generalforsamling kl 19.00
Auktion 563

November

- 3. Tirsdag Seddel-fraktionen – SB65
- 16. Mandag Medaljemøde SB65
- 18. Onsdag Bethesda, Rømersgade 17.
Auktion 564

December

- 1. Tirsdag Seddel-fraktionen – SB65
- 16. Onsdag Bethesda, Rømersgade 17.
Auktion 565

Brevbud

**Brevbud afgives bedst og
lettest på vores hjemmeside:**

numismatik.dk

Vær venlig at afgive brevbudene i god tid, da det er tidskrævende at registrere dem – især når der kommer mange bud i sidste øjeblik.

Brevbud kan også afgives via mail eller brev til provinsrepræsentanten

brevbud@numismatik.dk

BEMÆRK:

Der lukkes for budgivning dagen før auktionen – kl. 18.00

Your Treasures are in Good Hands with us

- Over 35 years of experience and expertise
- More than 10,000 clients worldwide
- Top quality color printed catalogues
- International customer care:
Phone +49 541 9620-20

Yearly 4 internationally recognized
auctions for coins and medals
with remarkable hammer prices!

Profit from our experience of more than 130 successful auctions –
consign your coins and medals! More information: www.kuenker.com

Fritz Rudolf Kuenker GmbH & Co. KG
Gutenbergstraße 23 · 49076 Osnabrück · Germany
Phone +49 541 9620-20 · Fax +49 541 9620-222
www.kuenker.com · service@kuenker.com
Located in: Berlin, Munich, Osnabrueck

